

Udviklingsplan 2010

Solsikken & Naturhaven



Middelfart
KOMMUNE

Profil

Solsikken og Naturhaven

Er to børnehaver med samme bestyrelse, ledelse, administration og pædagogiske mål.

Vi er adskilt med ca. 3 km. afstand. Souschef er dagligleder af Naturhaven og leder er primært tilknyttet Solsikken – Der afholdes ledelsesmøder, hvor de overordnede beslutninger, mål og procedure afklares.

Den pædagogiske hverdag tager udgangspunkt i natur og udeliv, samt sund kost og traditioner.

Begge børnehaver modtager børn fra 2,10 måneder til 6 år.

Vi arbejder med alders- og udviklings opdelt grupper – Solsikken er funktionsindrettet hvor børnene er tilknyttet en bestemt funktion som er basis rum for barn og forældre.

Naturhaven arbejder ud fra en "stor familie" og i udviklingsgrupper.

Vi arbejder målrettet ud fra vores pædagogiske læreplan som tager udgangspunkt i vores hverdag og årstraditioner.

Normering	116 fuldtidsbørn fordelt med 30 børn i Naturhaven og 86 børn i Solsikken
Aldersgrupper	Naturhaven 2,10 år til 6 år Solsikken 2,10 år til 6 år – som er opdelt i 3 grupper med de 2,10-5 årige og 1 storgruppe 5-6 årige
Lederens navn	Leder Pia Vilain Horndrup Naturhavens daglige ledelse er Helle Bøgh-Kristensen

Sæt kryds:

Kommunal institution: *	Selvejende institution:	Privat institution:
--------------------------------	--------------------------------	----------------------------

Evaluering af kommunale og interne fokusområder i det forgangne år.

Fokusområde: Inkluderende pædagogik – udvikling og læring for alle Med fokus på empati / sociale kompetencer
Vurdering af indsatsen: Børnene taler pænt til hinanden, trøster og hjælper hinanden samt er opmærksomme på venskaber. Børnene er blevet mere bevidste i aflæsning af andre børns udtryk fx ked-sur-glad
Opfølgning: Vi har set tydelig resultater i børnenes samvær efter at have arbejdet med empati. Vi ønsker at bygge videre på den pædagogiske indsats med emnet mobning i den kommende udviklingsplan.

Fokusområde: Kost- og bevægelsespolitikker
Vurdering af indsatsen: Kost – at børnene aktivt indgår i tilberedningen af eftermiddagsmaden og herigennem får kendskab til årstidernes råvare og de 6 kostråd. Børnene er bevidste og kommentere hvad der er sundt og usundt. Bevægelse – at børnene er glade for, og efterspørger at være ude. Børnene er gode til selv at bruge legepladsen og naturens mange muligheder. Personalet har budt ind med udfoldelses muligheder som styrker barnets motorik i uderummet fx ved fødselsdags fester, fællesudflugt og i ferieperioderne.
Opfølgning: Kost Fortsat holde fokus på sunde livsvaner og lade børnene indgå i forberedelserne også når vi overgår pr 1/1 2010 til måltid i børnehaven. Bevægelse Større fokus på voksenstyret aktiviteter i uderummet og større bevidsthed om at børnene får stimuleret hele kroppen.

Fokusområde:	Udarbejdelse af pædagogisk læreplan
Vurdering af indsatsen:	At der er skabt sammenhæng mellem vores årstraditioner og den pædagogiske læreplan, således at de 6 temaer fra læreplanen og børnemiljøvurderingen indgår i dagligdagen samt i årsaktiviteterne.
Opfølgning:	At der løbende skal være opfølgning og evaluering af de opstillede mål såvel i pædagogisk læreplan som i udviklingsplanen

Fokusområde:	At have et personale, der er faglig, og engageret, samt udviser medansvar og fremstår som gode rolle modeller.
Vurdering af indsatsen:	Der har været et stort engagement i personalegruppen, hvor fokuset har været på pædagogisk læreplan, anerkendende pædagogik, struktur og kultur i børnehaverne. Ud fra den kultur og struktur vi har opbygget, arbejder personalet i selvstyrende teams.
Opfølgning:	Der vil fortsat være fokus på faglighed og engagement, fx i forhold til evaluering og dokumentation af det pædagogiske arbejde.

Fokusområde:	Udvikle og styrke samarbejdet mellem forældre og personale, for at sikre trivsel og sammenhæng mellem barnets to verdner.
Vurdering af indsatsen:	Der har været stor forældreopbakning og deltagelse i børnehavens hverdag fx arbejdsdage, fællesudflugt, børnefestival, forældrepassning ved personalets temadag og når stuerne har haft brug for hjælp.
Opfølgning:	Et fortsat åbent og ligeværdigt samarbejde.

Kommunale fokusområder 2010

Fokusområde:

Inkluderende pædagogik – udvikling og læring for alle
Med fokus på mobning og små fællesskaber

Mål/læringsmål:

Børnene skal opleve hverdagen som en helhed. De skal opleve at være et værdifuldt medlem af fællesskabet og indgå i anerkendende relationer hvor nøgleordene er selvværd og tillid

Børnene lærer at mærke sig selv for at kunne mærke andre så som at udtrykke følelser, behov og have respekt for forskelligheder

Vi voksne er rollemodeller – og er som voksen anerkendende overfor hinanden og børnene

Vi voksne sammensætter børnene efter alder, køn og modenhed, så det enkelte barn indgår i forpligtende samarbejdsrelationer med andre børn

Børnene skal introduceres til begrebet mobning

Vi skal skabe børnefællesskaber som kan videreføres i skolen

Børnene udviser interesse, medfølelse, bekymring og hjælpsomhed overfor hinanden

Tegn på læring/udvikling:

- At børnene snakker ordentlig til hinanden og acceptere at der kan være forskellige behov
- At børnene kan skelne mellem at drille for sjov eller alvor
- At børnene trøster og hjælper hinanden
- At passive børn bliver aktive børn i forhold til konflikter og griber ind
- At børnene viser forståelse for at ikke alle får, eller oplever det samme
- At børnene indgår i forskellige legerelationer
- At børnene opsøger de nye legerelationer de får på tværs af stuerne, når små grupper tager på fx tur ud af huset

Handleplan – metoder og aktiviteter:

Mobning

- De voksne, der har været på kursus, introduceres de øvrige ansatte til "fri for mobberi" – kuffer, på et personalemøde i januar 2010
- 1. Februar 2010 starter vi med at introducere begrebet mobning for børnene, når stuerne/grupperne har samlings stund, en gang om ugen

- **De voksne, Nelly-Dorte-Anette A –Inge står for planlægningen af en emneuge/indsatsuge i uge 20 – 2010**
- **Emnet mobning er en løbende proces over hele året**
- **Storgruppen bruger materialet trin for trin**

Solsikken

Vi arbejder med små fællesskaber til Påske og Høst

Påskan:

Vi vil i små fællesskaber, på tværs af alder, køn og stuer, med max 6 børn og 1-2 voksne lave følgende aktiviteter:

- Bondegårdsbesøg – forberede påske frokost – påskeværksteder

Planlægningen og aktiviteterne udvælges af de voksne, en fra hver stue, som har valgt at stå for påskan

Høsten:

Vi vil i små fællesskaber, på tværs af alder, køn og stuer, med max 6 børn og 1-2 voksne tage ud og "høste" samt forberedelse af:

- Bær, frugt og grønsager samt blomster, blade og bær til dekorationer
- Syltning, bagning og forberedelsen til høstfesten

Planlægningen og aktiviteterne udvælges af de voksne, en fra hver stue, som har valgt at stå for høsten

Naturhaven:

Vi vil arbejde med små fællesskaber til Påske og Høst.

Påskan:

Uge 10

mandag, onsdag og fredag kreativt værksted for Bænkebiderne (de yngste børn). 3-4 børn af gangen sammen med Ulrik, Inge og Simone

- Klippe påskekyllinger, lave kyllinger af trylledej m.m.

Onsdag og fredag Naturfarvning for Græshopperne (de ældste børn), 4 børn af gangen sammen med Michael og Helle

- Naturfarve æg over bål

Uge 11

Bænkebiderne: 2-3 børn af gangen sammen med Inge og Ulrik

- Sætte til forspiring og så til drivhus og urtehave
- Grønt drys til påskefrokost: fx karse, solsikker

Græshopperne: 2-3 børn af gangen sammen med Michael

- Gøre urtehaven klar – grave-rykke ukrudt op

Onsdag og fredag kreativt værksted for Græshopperne 4-5 børn af gangen med Michael og Helle

- Tegne og klippe påskekyllinger og gækkebreve m.m.

Uge 12:

Mandag: Bænkebiderne bager brød til påskefrokosten. 4-5 børn sammen med Inge eller Ulrik

Onsdag: Græshopperne skræller og skærer grøntsager til påskefrokosten. 4 børn af gangen sammen med Helle og Michael

Torsdag: 4 Græshoppe børn dækker og pynter bord til påskefrokosten sammen med Michael eller Helle

Høsten:

Så vidt muligt inddrages de udvalgte børn i hele processen fra plukning, til forarbejdning og tilberedning af råvaren.

Juni:

- Plukke jordbær og lave syltetøj. (1 voksen med 4-6 børn)
- Plukke hyldeblomster og lave saftevand (1 voksen med 4-6 børn)

Juli:

- Plukke ribs, solbær og stikkelsbær og lave saftevand, syltetøj m.m. (1 voksen med 4-6 børn)

August-september:

Alt hvad vi bager, sylter og tilbereder til Høstfesten i september, laver vi i små fællesskaber (3-6 børn sammen med 1 voksen)

Vi bager:

- Grøntsagstærter: fx squash-, tomat-, gulerodstærter
- Frugttærter: fx hindbær-, brombær-, pæretærter
- Brød med forskellige kornsorter: fx rugbrød, havreboller, boller med byg, rødbedeboller, squashbrød, boller med morgenfruer, grahamsflutes, møllehjul

Vi sylter:

- Rødbeder, pikles
- Marmelade fx hyben, brombær, mirabeller

Vi laver hybenkranse til pynt

Den sidste uge op til høstfesten:

- Lave smøroste
- Ryste smør
- Indsamle pynt – blomster, efeu, blade - til høstkrans og borde
- Pynte høstkrans og lave blomsterbuketter
- Vaske vinduer, tørre støv af,

Evaluerings spørgsmål:

- **Hører vi børnene tale ordentligt til hinanden, fortæller hinanden, hvad man ikke må sige og retter på hinanden**
- **Ser vi børn, der trøster og hjælper hinanden**
- **Ser vi børn, der viser interesse for, hvad de andre børn har lavet**
- **Snakker børnene ordentligt til hinanden og accepterer at der kan være forskellige behov**
- **Har børnene forståelse for at ikke alle får, eller oplever det samme**
- **Leger børnene med forskellige børn – ikke kun med "bedste vennen"**
- **Er børnene begyndt at indgå i forskellige legerelationer**

- Opsøger børnene de nye legerelationer de har fået i de små fællesskaber de har været i

Dokumentationsmetode:

- Naturhaven og storgruppen i Solsikken dokumenter i interview med udgangspunkt i evaluerings spørgsmålene
- Lillegruppen og mellemgruppen tager foto af de små fællesskaber de har været i på ture og i aktiviteter
- Der dokumenteres med prikskema, hvem der deltager i aktiviteter

Fokusområde:

Kost- og bevægelsespolitikker

Mål/læringsmål:

Solsikkens kostpolitik

Hvorfor

personalet og bestyrelsen ønsker, at barnet inddrages i princippet fra ”jord til bord”

- for at bevidstgøre barnet om, hvad vi spiser på **de forskellige årstider**
- for at give barnet sammenhæng **mellem råvarer og færdig produkt**
- for at barnet inddrages i processen – ”**learning by doing**”

Vi vil sørge for, at barnet får kendskab til en sund kost, med udgangspunkt i fødevedirektoratets kostråd: **frugt, grønt, fisk, brød, mælk og motion.**

- For at sikre barnets trivsel og velvære
- For at give barnet gode kostvaner – ”*vaner dannes i barndommen*”

Hvordan

Morgenmaden kan bestå af:

- Havregryn, cornflakes, øllebrød, havregrød
- Rugbrød, grovboller
- Ost, hjemmelavet marmelade
- Frisk frugt
- Mælk

Formiddagsfrugt:

Fra kl. 8.30 samles børnene på deres stuer hvor de spiser det frugt og brød de har fra deres medbragte frugtpose.

Frokost:

Spiser børnene deres medbragte madpakke. Vi serverer vand hertil.

Lillegruppen og Mellemgruppen spiser i cafeen.

- Først spiser Lillegruppen fra hver stue med 1 af deres primærvoksen.
- Herefter Mellemgruppen fra hver stue med 1 af deres primærvoksen.

Storgruppen spiser på deres stue med deres primærvoksne

Eftermiddagsmad:

Børnehaven serverer et mindre måltid med udgangspunkt i årstiden og de 5 kostråd: frugt, grønt, fisk, brød og mælk f.eks. i vintermånederne: boghvedegrød, makrelmadder, æblegrød.

Stuerne har på skift en uge af gangen hvor de planlægger, forbereder og tilbereder eftermiddagsmaden. Der laves en madplan, som hænger i cafe`en.

Maddage, traditionsfester:

Tager ligeledes udgangspunkt i sund kost og i årstidens råvarer. fx. til påskefrokosten: æg – kylling – noget grønt.

Børnene inddrages i forberedelse af maden, borddækning og oprydning.

Fødselsdage og andre festlige lejligheder:

Tager udgangspunkt i Sund-kost. Hvilket betyder at vi ikke spiser kage, slik og saftvand.

Ved fødselsdage, som afholdes i børnehaven, er børnene velkommen til at medbringe noget sundt til uddeling. Har I brug for inspiration og ideer til, hvad I kan medbringe, har børnehaven et ide katalog på stuen.

Eller der er mulighed for at bage eller kreere noget til fødselsdagen sammen med personalet, fx. er det meget populært med en rugbrødsbamse, hvortil barnet har medbragt pålæg og grønt . Giv besked i god tid, pga. planlægning, hvis børnehaven skal lave noget sammen med dit barn.

Ved invitation til hjemmebesøg:

Opfordrer forældrebestyrelsen og personalet i børnehaven til sund kost.

Et godt udsagn:

” voksne bestemmer hvad barnet skal spise – barnet bestemmer hvor meget det vil spise”

Naturhavens kostpolitik

Hvorfor

personalet og bestyrelsen ønsker, at barnet inddrages i princippet fra ”jord til bord”

- for at bevidstgøre barnet om, hvad vi spiser på **de forskellige årstider**
- for at give barnet sammenhæng **mellem råvarer og færdig produkt**
- for at barnet inddrages i processen – **”learning by doing”**

Vi vil sørge for, at barnet får kendskab til en sund kost, med udgangspunkt i fødevarer direktoratets kostråd: **frugt, grønt, fisk, brød, mælk og motion.**

- For at sikre barnets trivsel og velvære
- For at give barnet gode kostvaner – *”vaner dannes i barndommen”*

Hvordan

Morgenmaden kan bestå af:

- Havregryn, cornflakes, øllebrød, havregrød
- Rugbrød, grovboller, knækbrød
- Ost, hjemmelavet marmelade
- Frisk frugt
- Mælk

Formiddagsmad fra kl. 9-10:

Børnene må tage en rugbrøds mad fra deres madkasse, hvis de er sultne. De må sidde ved det bord, som der ligger dug på.

Frokost:

Spiser børnene deres medbragte madpakke. Vi serverer vand hertil.

Vi sidder aldersopdelt og spiser vores madpakker. Ved hvert bord sidder de samme 6-8 børn og den samme voksen hver dag.

Eftermiddagsmad:

Børnene medbringer et stykke frugt, grøntsag, knækbrød, grov kiks o.a., som de lægger i kurven i køkkenet. Vi skærer frugten ud og serverer det på et fad, hvor børnene kan smage noget forskelligt frugt. Børnehaven sørger for, at der er noget brød, rugbrød, knækbrød eller skorpe, hvis der ikke er noget i frugtkurven.

1 dag i ugen serverer med udgangspunkt i årstiden og kostrådene: grønt, fisk, brød og mælk f.eks. i vintermånederne: boghvedegrød, makrelmadder, æblegrød.

Maddage, traditionsfester:

Tager ligeledes udgangspunkt i sund kost og i årstidens råvarer. fx. til påskefrokosten: æg – kylling – noget grønt.

Børnene inddrages i indkøb, forberedelse af maden, borddækning og oprydning.

Fødselsdage og andre festlige lejligheder:

Tager udgangspunkt i Sund-kost. Hvilket betyder at vi ikke spiser kage, slik og saftvand.

Ved fødselsdage, som afholdes i børnehaven, er børnene velkommen til at medbringe noget sundt til uddeling. Har I brug for inspiration og ideer til, hvad I kan medbringe, har børnehaven et ide katalog på stuen.

Eller der er mulighed for at barnet kan kreere noget til fødselsdagen sammen med personalet, fx. Bage boller, koge risengrød, bage pandekager over bål af ingredienser, som I medbringer. Giv besked i god tid, pga. planlægning, hvis børnehaven skal lave noget sammen med dit barn.

Ved invitation til hjemmebesøg:

Opfordrer forældrebestyrelsen og personalet i børnehaven til sund kost.

Et godt udsagn:

" voksne bestemmer hvad barnet skal spise – barnet bestemmer hvor meget det vil spise"

Bevægelse.

Børnene skal tilbydes motoriske udfordringer så de oplever forståelse og glæde ved deres egen krop samt ved at bevæge sig sammen med andre.

Børnene skal lære naturen at kende med alle deres sanser, fx årstidernes skiften og hvad vejret giver mulighed for af forskellige fysiske udfoldelsesmuligheder.

Børnene skal have mulighed for at udvikle sine motoriske færdigheder

Tegn på læring/udvikling:

- **At børnene klatrer og kravler i træer, tarzanbane, legeredskaber mm. spiller bold, og gynger**
- **At børnene efterspørger fysiske udfoldelser fx for at holde varmen om vinteren**
- **At børnene spejler sig i hinanden og udfordre sig selv til at opnå en ny færdighed**

- **At børnene selv kan omsætte de lege og aktiviteter som de er blevet præsenteret for**
- **At børnene bruger deres motoriske færdigheder i legen**

Handleplan – metoder og aktiviteter:

Solsikken

Sætter fokus på bevægelse på følgende:

- **Ved samling på stuerne, laves der sanglege hvor hele kroppen bruges, en gang om ugen og om sommeren udenfor til fællessamling**
- **Der udarbejdes en sangbog med sanglege pr. stue**
- **Vi optræder med sanglege til 1. Juni/børnefestivalen**
- **Der afholdes en motionsdag, som storgruppen arrangerer den 1. Maj 2010 og til fællesudflugten i sensommeren, er det de voksne. En fra hver stue, som planlægger et motionsdag**
- **De voksne skal guide børnene til alle de motoriske udfoldelsesformer vi har i naturen, på legepladsen, i Troldehytten fx rulle, hoppe, slå kolbøtter, snurrer rundt, løbe, spille bold, gyngede, balance, kravle, sippe og pudebane**
- **De voksne laver jævnligt nye udfordringer på legepladsen fx flere cykelfrie dage, udendørs puder ud og temadage**

Naturhaven:

I Naturhaven er vi ude det meste dagen, hvor børnene leger og er i bevægelse en stor del af dagen.

Vi tager på 1 ugentlig turdag i aldersopdelte grupper i januar, februar, marts, april, maj, juni, september, oktober og november.

Vinter - januar og februar: (fokus på vestibulære, kinæstetiske sans, motion):

- Gå/løbe til vores udflugtsmål, hvis vi går forbi karrusellen i anlægget, tager vi en tur på den.
- Kælke, slås i sne
- Besøge offentlige og andre børnehavers legeplads – klatre, gyngede, rutsje, vippe, balancere

Forår – marts, april, maj: (fokus på vestibulære, kinæstetiske sans, motion)

- Gå/løbe til vores udflugtsmål, hvis vi går forbi karrusellen i anlægget, tager vi en tur på den.
- Bruger naturens muligheder, balancerer på træstammer, færdes på ujævnt terræn
- Besøge offentlige og andre børnehavers legeplads – klatre, gyngede, rutsje, vippe, balancere, trille ned og klatre op af bakker

Sommer - juni: (fokus på vestibulære, kinæstetiske sans og motion)

- Gå/løbe til vores udflugtsmål
- På Kobakken og holde afslutning for vores store børn – løbe op og ned ad bakken, trille

på bakken, ind i skoven og klatre på træstammer, op og ned af skråninger

Efterår – september, oktober, november (fokus på vestibulære, kinæstetiske sans og motion)

- Gå løbe til vores udflugtsmål
- Tur i Skrillingeskoven, op og ned ad bakken, hoppe på sten, kravle op og hoppe ned af bænken v/bålplads
- Sparke i blade og hvirvle med blade

En anden dag i ugen arbejder vi i aldersopdelte grupper hjemme i børnehaven

Januar-april (fokus på taktile sans, vestibulære og kinæstetiske sans)

- Arbejde med berøring, klap, tryk, tegne på ryggen af hinanden i mobbeprojekt fra februar til maj
- Gennem tarzan-banen, bruge bænke, borde til at kravle over og under

Juni-juli (fokus på taktile, kinæstetiske sans og motion)

- Vandkamp – pjaske, sprøjte vand på hinanden

September-november (fokus på taktile, kinæstetiske sans og motion)

Bænkebiderne (de yngste)

- Lege sanglege, syng sange med bevægelse fx. "Jeg gik mig over sø og land", "flyv lille påfugl"
- Tage på fantasirejser, lege "Kom hjem alle mine kyllinger"
- Berøringslege: lege vaskehal, trille oven på hinanden, "solsikken, der åbner og lukker sig

Græshopperne (de ældste)

- Indlede med god dag runde – give hånd til hinanden, give et knus
- Lege gamle lege, forskellige fange lege, stikbold m.m
- Hoppe i hinkerude

Evaluerings spørgsmål:

- **Oplever vi børnene klatre og kravle i træerne, tarzanbane, legeredskaberne, spiller bold og gynger**
- **Ser vi børnene være fysisk aktive for at holde varmen**
- **Spejler børnene sig i hinanden og at de udfordre sig selv til at opnå en ny færdighed**
- **Leger børnene de lege og aktiviteter som personalet præsenterer dem for**
- **Ser vi en motorisk udvikling ved børnene**

Dokumentationsmetode:

- **På Solsikkens motionsdagene tages der foto og udfærders diplomer**
- **Til 1. Juni festen/børnefestival optræder Solsikken med sanglege, og inddrager publikum som aktivt deltager**
- **I Marts 2010, vil Nelly og Mette, der har uddannet sig til motorikvejleder, have fokus på børn og motorisk fx ved motoriskscreening**

- Naturhaven tager foto af turdagene og samler dem i små dokumentations bøger

Institutionens fokusområder 2010

Fokusområde:	Personale udvikling
Mål/læringsmål:	<p>Vi vil arbejde på at blive gode rollemodeller som indgå i anerkendende relationer</p> <p>Vi vil blive dygtige til at evaluere og dokumentere det pædagogiske arbejde</p>
Tegn på læring/udvikling:	<ul style="list-style-type: none"> • At personalet trives og skaber et godt arbejds- og læringsmiljø, til gavn for børn og voksne • At personalet udstråler lyst til samvær og sjov. Det er i høj grad de voksne, der skaber stemning og atmosfære • At personalet er nærværende, opmærksomme, omsorgsfulde og lyttende i samværet med børnene • At personalet har fokus på, at vi arbejder ud fra de opstillede pædagogiske mål samt arbejder aktivt med inklusion, med respekt for de forskellige personligheder vi har • At personalet er bevidst om at vi er rollemodeller, og arbejder anerkendende med respekt for hinandens (børn som voksne) forskelligheder • At personalet får indarbejdet processen omkring evaluering og dokumentation • At personalet ønsker at videreudanne sig indenfor de opstillede mål
Handleplan – metoder og aktiviteter:	<ul style="list-style-type: none"> • Der udfærdiges en APV med fokus på det psykisk arbejdsmiljø • Der arbejdes på tværs af stuerne i de forskellige årstraditioner • Der arbejdes med aldersopdelte/udviklingsgruppe aktiviteter • Der er bevidsthed omkring sin egen rollemodel/adfærd fx via praksisfortælling • Der er interesse for, ser behov for, at udvikle sig vedrørende dokumentation og evaluering • Der Afholdes, i foråret, en pædagogisk dag hvor vi vil dygtiggøre os i forhold til dokumentation og evaluering
Evalueringsspørgsmål:	
Dokumentationsmetode:	

5. november 2009

Dato

Line Larsen

Bestyrelsesformand

Pia Vilain Horndrup

Institutionens leder



